

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 34-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.

A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő:

Dr. NEUMANN BERTALAN.

Társszerkesztő:

BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2-50 kor

Egyes szám ára 14 fill.

Elvtársainkhoz!

Szívünk régi vágya, a haladó-kor, a műveltség terjedésével karöltve járó tudni-vágyás gyors kielégíthetése, testet kíván öltetni.

A jövő évnegyed első napjától kezdve a „Szabadság“-ot naponként óhajtjuk megjelentetni.

Ismerjük a feladat nagyságát. Számot vetettünk t. elvtársaink és olvasó közönségünk iránti kötelezettségeinkkel. Jól tudjuk, hogy miféle jogos igényeket támaszthat az olvasó. Mindezek szigorú mérlegelése tetté érlelte azon elhatározásunkat, mely szerint elérkezettnek látjuk annak idejét, hogy hódolva amaz áramlatnak, a mely a hírszolgálat ellátását az érdekességen felül a gyorsaságban találja meg, mi is kövessük és az eddigelé hetenként kétszer megjelenő „Szabadság“ helyett **naponként adjuk ki a „Szabadság“-ot.**

Javaslatunk elfogadtatott. Meg van tehát ezzel adva a lehetősége annak, hogy t. elvtársaink és olvasóközönségünkkel a mindennapi érintkezést fenntartsuk és hírszolgálatunk által lehetővé tegyük azt, hogy nemcsak a városunkban, a vármegyében, hanem az országszerte, de különösen a fővárosban, sőt többé-kevésbé a nagyvilágban előforduló nevezetes események megtörténtét még **ugyanaz nap juttathassuk olvasóink tudomására.**

Hogy ennek megvalósítása a szellemi erőn kívül anyagi áldozatokkal is jár, azt bővebben fejtegetni felesleges. Viszont az is kétségtelen, hogy manapság már oda kell törekedni, hogy a hírlapok hozzáférhetősége a lehető legkisebb anyagi megterheléssel járjon. Ennek pedig egyetlen módja az, ha minél tömegesebben jelentkeznek a pártolók.

Elvtársainkhoz fordulunk tehát első sorban és arra kérjük őket, hogy elhatározásunk megvalósításánál támogatni sziveskedjenek. Azt a csekély áldozatot kérjük tőlük, hogy fizessenek elő lapunkra.

Előfizetési felhívásunkból megfognak győződni arról, hogy az áldozat valóban csekély, azonban részünkre pótolhatatlan.

A naponkénti hírszolgálat szükségessé teszi, hogy hivatásos hírlapírók szerződötése mellett politikai rovatunk eddigi irányában haladva, fejlesztessék, az országos események pedig fővárosi és jelentősebb vidéki tudósítók alkalmazásával tudomásunkra juttassanak. Ez pedig csakis távirati összeköttetés által érhető el.

Hogy mindezen nélkülözhetetlen kellékek beszerzése tetemes költséggel jár és csak az esetben fedezhető, ha Elvtársaink jóakaratu támogatását biztosítva látjuk, az kétségtelen, épp úgy, mint a hogy kétségtelen azon kötelességünk is, hogy lapunk t. barátait oly hírlaphoz juttassuk, a mely elveink és politikai óhajaink, valamint a helyi és más közkérdések szakszerű tárgyalásán kívül a naponként felmerülő helyi és országos eseményekről rögtön és pontosan tájékoztassa.

Midőn még felemlítjük azt, hogy e csaknem merésznek mondható elhatározásunkat lapunk jelenlegi t. olvasóinak fokozódott igényén felül még az siettette a megérlelés felé, hogy nemcsak a vidéki nagyobb városokban megjelenő, hanem a helybeli lapok jelentősebbjei is napi lapokká alakultak át és így a „Szabadság“ mint heti lap elől a fokozatos fejlődés útja elzártnak látszott,

hazafias üdvözlettel vagyunk

a Szabadság szerkesztősége.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

A ház felosztása.

Rég ismert igazság, hogy az őszinteség nehéz helyzetekben mindig többet ér, mint a nehézségek között való örökös kertelés, habozás és a legyőzhetetlen akadályoknak férfiatlan kerülgetése. Tudta ezt régen Széll Kálmán is, mikor a boszniai hadjárat alkalmával, mint fiatal pénzügyminiszter odaállt a császár elé és nyíltan megmondotta, hogy az occupációt nem helyesli, mint-hogy elviselhetetlen terheket ró a nemzetre. Az uralkodó elbocsátotta, de legalább megtépelten babérokkal került ki nehéz helyzetéből. A nemzet becsülte, hogy igazát nem hagyta cserben. A legalkotmányosabb és legszeretőbb uralkodó így szólhatott magában: találtam hát mégis a sok báb között egy férfit, ki meg meri mondani az igazságot olyan embernek, kit a véletlen királyi paláttal ruházott föl.

Széll Kálmánt azonban a mostani katonai követelések alkalmával teljesen cserben hagyta az ifjúkori erélyessége és férfiasága. 1878-óta az ország anyagi helyzete nem kimerült, de egyszerűen elzüllött. Akkor még volt valaminek, ma koldusok vagyunk. Mikor tehát az uralkodó előállott az új katonai követelésekkel, akkor neki nyíltan így kellett volna szólani: „felség ez meghaladja a nemzet teherviselő képességét, én ennek keresztülvételére nem vállalkozhatom.” Minthogy pedig az olyan embert, ki a legalkotmányosabb akaratot parancsnak nem tekinti, feltétlenül menesztik, ezeknek az elmondása után Széll Kálmán bátran hozzá kezdetett volna a lemondólevele megírásához.

Ő azonban nem ezt tette. Teljes tudatában a nemzet koldus voltának elvállalta

a megbízatást a katonai létszám fel-emelésére. Pedig tudhatta, hogy az ellenzék készen áll mindenre elszánt küzdelemre. Láthatja most is, hogy a keresztül erőszakolásból semmi sem lesz. — Már pedig, ha a törvény javaslatot keresztülvinni nem tudja az udvar előtt bukott ember. *A nemzet előtt már akkor elbukott, mikor ezt a törvényjavaslatot ellene beterjesztette.* Neki tehát a katonai javaslatokhoz van mint miniszterelnöknek kötvé a sorsa. Ha keresztül erőszakolja ezt, a „legalkotmányosabb” uralkodó továbbra is fenntartja őt a neki tett szolgálatokért a hatalom polczán; de ezt az esetet azt hisszük ő sem tartja valószínűnek. Megbukik hát az uralkodó előtt és a nemzet előtt egyaránt, s a Shakspeare Coriolánjával még csak ezt sem mondhatja el magáról: „Habár vitorláid megvannak tépve, nemes hajónak látszol.”

Most már nehéz helyzetében kapkod fűhöz, fához. Meghosszabbítja az ülések idejét és félhivatalos csaholókkal hirdeti az országház felosztását.

Ha azonban azt hiszi, hogy ezzel az ellenzékot megijesztheti, akkor nagyon csalatkozik. Igazán szeretnők látni azt a képviselőjelöltet, a ki előnkbe állít és azt mondja, hogy adózó képességünk meg bírja még a további teheremelésüket is.

Várjuk tehát az új választást s vele a Szemere Attilákat, a Braun Sándorokat. Az efféle vidékre lifferált nagyságok a maguk képviselősege kedvéért talán újabb terheket sem tartanának a nemzettől soknak. De, hogy a választók a kétes dicsőségért, hogy őket ilyen emberek képviseljék, képesek lesznek-e erejüket meghaladó áldozatokra, az aztán más kérdés.

Lépjön hát elő ha újjaválasztás lesz a képviselő jelölt ezzel a programmal:

Polgártársak! a legalkotmányosabb és legszeretőbb király kevesli a katonaságot. Senkitől sem támadott trónját és országait félti nemlétező ellenségektől. Évi 40—50 millióeskával többet kíván, mint eddig a hadseregére. A katonaság elnyelt eddig is évenként 160 milliót. Jogos és igazságos tehát, hogy a legbölcsebb király parancsát teljesítsétek. Ezt a csekelységet azért a nagy szeretetért, melylyel uralkodása első percétől, december 2-től máig irántatok viseltet, csak megadhatjátok! Különben megreped a nemes atyai szive.

Igy kellene indokolni a katonai javaslatokat, mert semmi mást azok mellett felhozni nem lehetne.

Következik a civilista-emelés. Itt meg emigy szólana a kormány jelöltje: Polgártársak, tíz millió korona kevés egy ember számára, főképp ha Bécsben költik a magyar pénzt. Adjatok többet, mert királyotoknak maholnap nem jut csizmára pénze, — mint hajdanában Dobzse Laczinak. Csak nem veheti ki az angol bankokban elhelyezett milliárdjait, hogy azt költse? Elvégre, ha hajó jegyre telik Amerika felé nektek, kell hogy teljék Európa *legszegéngebb* uralkodója számára is egy újabb gyenge millió. Hozzatok oly jó. Évenként kirándul pár hétre a budai várba. Kis-méretű szobrokkal ajándékoz meg titeket mikor a nagyméretű kvótát emeli az osztrák javára Átláthatjátok, hogy az uralkodó szükségét szenved és töletek többet érdemel.

Következik a kiegyezés és közös vámterület. Ezek mellett meg ilyen szónoklatot tart a kormánypárti jelölt: Polgártársak! a közös vámterület a legna-

TÁROZA.

Gyászmise.

Verchnije-Szaprudí falucska Mária tiszteletére épült templomában éppen végett ért az isteni tisztelet. Az ájtatoskodók nem maradnak többé helyeiken, hanem kifelé tódulnak a templomból.

Egyedül Andreics boltos állott mozdulatlanul. Ő a falu intelligenciájához tartozik és egyike a helység legrégebb lakosainak. Az oltár külső karfájához támaszkodik és vár valamit. Beretvált, kövér, nem egészen sima arcza, melyen pörösenések vannak, két ellentétés érzést mutat: belenyugvást a kifürkészhetetlen sorsba és határtalan eibizakodottságot az előtte elvonuló kabátok és tarka kendők iránt.

A vasárnap tiszteletére úgy van öltözve, mint egy dandy. Bő felsőkabát van rajta csontgombokkal; kék nadrág, mely azonban nincs a czizmába szoritva; erős sárczipő, afféle hatalmas, idomtalan sárczipő, aminőt csak komoly, derék vallásos meggyőződésű emberek szoktak viselni.

Bánatos, fáradt szeméit a szentképekkel diszitett falra függeszti. Sorra nézegeti a szentek jól ismert arczképeit. Matvei templomszolgát aki a lámpákat oltogatja, az emelvényeket, melyeken szentképek állanak, az

elkoptatott szőnyeget, Lopuchov diakonust, ki serényen jön elő az oltár mögül és az egyházfnak egy darabka szentelt kenyeret hoz.

Mindezt már sokszor látta, nagyon gyakran látta s olyan jól ismeri, mint a tulajdon zsebét . . .

Csak egyetlen egy dolog van, ami nem szokásos, nem mindennapi: a templom északi oldalán levő ajtónál ott áll Grigory tiszteletes, ki a fekete misemondó ruhát még nem vetette le és sűrű szemöldökével haragosan integet.

— Isten éltesse őt egészségben, vajjon kinek integet? — gondolkozik a boltos. — Még az ujjával is int! Lábával is toppant — jóságos Isten? . . . Ez aztán história! Oh, szűz anyám, vajjon kinek szól?

Andreics körül néz és észreveszi, hogy az egész templom üres.

Csak éppen a kijártnál van vagy tíz ember, azok is háttal vannak fordulva az oltárnak, kifelé igyekeznek.

— Gyere no, ha hi az ember! Mit állasz ott úgy, — mint egy szobor? — hangzik Grigory tiszteletes hangja. — Téged hívjak!

A boltos Grigory tiszteletes kipirult, — haragos arczára néz és csak akkor veszi észre, hogy a pillantások, integetések neki szólnak. Összerázkodik, elhagyja a

koriátot, és megindul lassan, szinte félve és erős sárczipőivel az oltár elé csoszog.

— Andreics Andrej, te akartad azt az írást, melyben az van írva, hogy elhunyt Mari lelkiüdvességeért imádkozzunk? — kérdi a pap szeméit a kereskedő kövér, nekihevült arczára függesztve.

— Ugy van.

— Ugy hát te irtad? Te?

Ekkor Grigory tiszteletes haragosan szemé elé tartja a papirozt. A papírra dült betűkkel következő szavak voltak írva:

„Mari, a szerető, lelki üdvéért”.

— Igaz . . . Én irtam — felelte halkán a boltos.

— Hogy merészeltél ilyesmit írni? — kérdi haragosan a pap.

A boltos némán bámult rá. Arcza csodálkozást és ijedséget fejez ki. Grigory tiszteletes soha ilyen hangon nem beszélt azokkal, kik a falu intelligenciájához tartoznak. Egy pillanatig némán néznek egymás szemébe. A boltos annyira csodálkozik, hogy arcza szét nyulik, mint a teknőből kiborított tészta.

— Hogy engedhetted ezt meg magadnak? — kérdezte a pap.

— Mit? — kérdezte Andreics bizonytalanul, hosszan elnyújtva a szót?

— És te nem értesz engem? — szól hal-

gyobb áldás hazánkra. Mellette iparunk felvirágzott, földművelésünk meg annyira felhízott, hogy fulad zsirjában. A merre néztek, mindenütt a jóllét, a boldogság: s ezt a közös vámterület teremtette meg nektek. Nem hiába félti tehát annyira a legszeretőbb uralkodó. Azért vette el tőletek mindjárt uralkodása elején, mert megakart óvni benneteket a velejáru nagy veszedelemtől. Most is azt mondja, hogy „hiában élt” ha önállóságtokhoz juttok. De az nem is nektek való, higyjétek el. Ha nem hiszitek kérézeteit a magyarság legőszintébb barátját: br. Fehérváryt.

Ilyeneket és ezekhez hasonlókat kellene mondani igérni egy kormányparti képviselő jelöltnek új választások esetére. Kétségkívül megtenné a hatást. Kíváncsian és érdeklődéssel várjuk tehát a differált jelölteket.

Az ellenzéket nem kell megnyugtattunk az újjaválasztással járó veszedelem felől. Ismerjük a vidék hangulatát. Ha felosztják a házat ez az ellenzék diadalát, megszorodását jelenti.

Arra nem lehet eset, hogy olyan embert, ki a terheket a nép nyakára most is emelni szeretné, még zsandár szuronnyal is képviselőnek megválaszszanak!

Miskolc közegészségügye.

III.

Nem hiszem, hogy volna még hazánkban egy másik város, hol az utcák söprésére annyi pénzt behajtsanak, s az utca tisztításra olyan kevés gondot fordítsanak, mint itt, Miskolcon.

A tisztatlanság még a fő-utcákon is botrányos, pedig a köztetek tisztántartása

okvetlen hatással lenne az alsó néposztály tisztasági érzésének a fejlesztésére is.

Ideje már, hogy a városi hatóság valahára megszivlelje a lapok örökös és egyhangu panaszát. Nyáron a legkisebb szél is óriás port kavar föl az utcákon; a villamos örökös és gyors rohanásának pedig mindig nyomában szárazság alkalmával a nagyporfelhő, melyet tetszik, nem tetszik, okvetlen be kell szívniok a járdán elhaladóknak. *A villamos pályát egész hosszában naponként kétszer is meg kellene öntözni.* A tuberkulózis nagy arányu elszaporodása nálunk, az öntözés és utca söprés hiányára vezethető vissza. Minden sanatóriumnál fontosabb az öntözés és a söprés, mert nem az a cél, hogy gyógyhelyeket létesítsünk betegek számára. Ennél sokkal fontosabb, hogy a betegségek terjedését lehetetlenné s a sanatóriumot fölöslegessé tegyük.

A timár műhelyek s a Klein-féle bőrszáritónak kitelepítése sem halasztható tovább. Egy két ember érdekénél fontosabb mindnyájunk egészsége. A Klein-féle Hunyad-utcai bőrszáritó nyáron olyan büzt terjeszt a környéken, mely majdnem tűrhetetlen az ottlakókra. Vegyük még hozzá, hogy a *nyitott ablakok mellett száritott a nyers bőrt* meg szállják a legyek, s aztán emberekre röpülve, hullamérgezést, meg antraxot terjeszhetnek. Addig is tehát, míg a város valahogyan segíthet ezen a mizérián, követelje meg Klein urtól, hogy az ablakokat ne csak zsaluval *de sűrű organtin szövettel húzassa be*, s ezzel a legyek ki-bejárását tegye lehetetlenné. Ennyit a város elvárhat a miért az ő vállalatát a közegészség rovására — egy rosszul szerkesztett jegyzőkönyv miatt — megtűri.

A jó ivóvíz éppen olyan szükséges a lakosság egészségére mint a jó levegő. A sűrű építkezés, a cementezetlen ürgödrök, az udvari szemét, a talajt annyira megfertőzte

nálunk, hogy leszámítva néhány kitűnő kutat, ma már egészséges ivóvízről beszélni nem lehet.

Nem arról van itt szó, hogy *egyeseknek*, vagy néhány háznak, egy kis környéknek van-e jó vize, hanem arról, hogy *van-e a tömegnek, van-e mindenkinek?* Orczy Gyula ur ha akar iszik borszékít, tisztán avagy borral; ez csak nem lehet irányadó. A kérdést az dönti el, hogy a kinek nem telik se ásvány vizre, se borra, hozzájut-e legalább ingyenbe jó ivóvízhez? Mert nem lehet ám a szegény embernek a Gordonból a Jézus kuthoz, avagy a diós kuthoz sétálni jó vizért. Elvégre a viz minden perczen szükséges az életre, s a szegény tömegnek egyéb a dolga, hogy a város egyik széléből a másikra futtkosson érte.

A csatornázás azonban alaposan segítene a talaj fertőzésén. Ekkor a most ihatatlan vizü kutak nagyrészt önmaguktól megjavulnának. Nem kellene tehát csatornázás mellett egyebet tenni, csak a város különböző pontjain 14—16 ártézi kutat furatni, s ezzel a viz szükségleten is segíteni lehetne.

A vízvezetékek azonban ellenségei vagyunk. *Ilyen koldus város mint Miskolc, hol a pótdók már is kezdenek tűrhetetlenül megnőni, fényüzési ciklikre nem költethet.* — Már pedig a vízvezeték fényüzési ciklik, ha olcsóbb és éppen olyan jó, sőt jobb megoldás is kínálkozik.

A vízvezeték megteremtése rendkívül nagy költséget emészt föl, s a fenntartás meg a vezetékre felügyelő hivatalos személyzet a városnak állandó kiadást, pótdótot jelent. Ellenben, az ártézi kuttal, ha egyszer sikerült, nincs többé költség. Annál csodálatosabb tehát ha a városi bölcs atyák minden egyébről akarnak tudni, csak az ártézi kutakról nem.

Azt mondják van a városnak pénze a vízvezetékre. *De hát okvetlen szükséges-e azt*

kan a pap, mialatt egy lépést tesz hátra és kezeit összecsapja. — Mit is hordozol tulajdonképpen vállaidon: fejet, vagy pedig egyéb valamit? Egy papirt nyújtasz át az oltári asztal számára és egy olyan szót írsz rá, melyet még utcán sem szabad kiejteni. Mit mereszted a szemeidet? Talán nem tudod, hogy mit jelent ez a szó.

— A „szerető” szót gondolja? — kérdi a boltos elpirulva és pislogva. — Az Isten csak megfog bocsátani neki . . . a szeretőnek is . . . helyet csinál majd számára . . . És hogy miként kell ezt a szót érteni, azt már megtanultam az egyiptomi Mária történetéből . . . bocsánatot kérek . . .

A boltos még egy más bizonyítékot is akar előhozni saját igazolására, de belezarodik s kabátja ujjával ajkait kezdi törölgetni.

— Így érted tehát?! — kiált Grigory tiszteletes kezét összecsapva. — Az Ur megbocsátott neki — érted? — megbocsátott, te pedig vádolod őt, gyalázod, megszegényítő szóval illeted és pedig milyennel! A tulajdon elhunyt lányodat! Sem a szentírásban, sem a világi írásokban hasonló esetre nincsen példa. Mondom neked; az embernek nem kell nagyon okosnak lenni. Igen, testvér, nem jó az embernek okoskodni. Isten, kutató észszel ruházott fel; de ha aztan ezt nem tudod helyesen használni, jobb, ha nem is gondolkodol . . . Jobb, ha hallgatsz!

— De hiszen . . . követem becsülettel . . . színésznő volt, — szolt Andreics megörkönyödve.

— Színésznő! És ha bár mi lett volna . . . neked meg kellett volna bocsátanod neki halála után, nemhogy ilyesmit irj le.

— Az igaz — szolt egyetértőleg a boltos.

— Egyházi büntetést kellene reád kiszabni — szolt az oltár mögül erős basszus hangon a diakonus, mialatt megvető pillantást vet Andreicsre, — akkor aztán okoskodhatnál. Leányod híres színésznő volt. Haláláról a lapok is megemlékeztek . . . Oh, te bölcs.

— Igaz . . . úgy van . . . az a szó nem talál oda — mormogja a boltos — de én nem akartam őt vádolni, Grigory apám, csak bibliailag akartam magamat kifejezni . . . hogy világosabb legyen ön előtt, kiért kell imádkoznia. Mert hiszen a misekönyvbe így szokták beírni: Jean, a gyerek — Pelageja a vizbefult — Jagor, a katona — Pavel, a meggyilkolt és így tovább . . . Így akartam én is . . .

— Nem érted, Andreics! Most megbocsátja Isten neked, de máskor vigyázz. És ami fő, ne okoskodj, ne légy okosabb, mint más. Hajolj meg most tiszszér és távozz!

— Jó — szolt a boltos örülve, hogy az erkölcsi prédikáció végett ért. — Tíz meg-meghajlás. Helyes értem. Most pedig, apám, engedje meg, hogy egy kérést intézzek ön-

höz . . . Mivelhogy akármint lett légyen a dolog, mint ön tudja mégis csak leányom volt, szeretnék . . . bocsánatot kérek, arra szeretném kérni, hogy misét mondjanak érte. És önt is, diakonus apám, erre akartam kérni.

— No lám, ez már helyes — szolt Grigory tiszteletes, papi ornátusát levetve. Ezért már dicsérlek. Most eredj csak. Itt leszünk nemsokára.

Andreics kimért léptekkel távozik az oltártól és ünnepies arczkifejezéssel foglal helyet a templom közepe táján.

Nemsokára megkezdődik a nagymise. Csönd van a templomban, csak a füstölő edény egyhangu zörrenése és a vontatott magasztaló ének hangzik.

Andreics mellett ott áll Matvei, a templomszolga, Makarjevna, a bába és béna karukis fia. Kivülök sehol senki.

A diakonus csöndesen énekel, kellemetlen, fénytelen basszus hangján: de a mód, ahogy énekel és a szöveg oly szomorú, hogy a boltos mindegyre elveszti arczának ünnepélyes kifejezését és belemerül bánatába.

Masutkájára gondol . . . Az jut eszébe, hogy leánya abban az időben született, mikor ő a verchnije-szaprudy-i uraságoknál szolgált. Szolgálatával elfoglalva, észre sem vette, hogy nőtt fel a leány. Pedig nagyon szép, bájos leánynya fejlődött, szöke fe-

elkölteni, még akkor is, ha van olcsóbb és jobb megoldási mód? A Sajó parton ázott mederbe a hivatalos bölcsesség beleölt egy néhány ezer forintot. Az ártézi kut furására is talán csak lehetne akkora összeget rászánni, a mennyit amott hasztalanul elprédáltak.

Egy ilyen szegény várost a vízvezeték költségeibe belehajszolni valóságos könnyelműség. Könnyű a házi uraknak, kiknek a vízvezetékbe meglesz a maguk polgári haszna, de bajos a város nagy többségét tevő szegény lakosságuk. A kik folyton a vezetékét hajtogatják azoknak a közszükséglet iránt nincs érzékük. Olyan lesz ennek a szegény városnak a vízvezeték, mintha valaki a tél hidegében didergő szegény emberen lakk cipővel és czilinderrel akarna segíteni.

Ma-holnap mi is ott tartunk, hol a legtöbb magyar város: akkorára emelkedik a pótdó, hogy nem bírjuk. E tekintetben is jó volna, ha követnők az amerikai városokat, hol kimondják, miszerint a pótdónak a megadóztatott ingatlanok 5%-t meghaladnia nem szabad, s ha valamelyik város ezt túllépi, csődbe kerül, akár a rosszul gazdálkodó ember. Így jutott csődbe Chicagó 1901-ben, pedig ennek a városnak tényleg voltak valamelyes bevételei.

Aztán tanulhatnánk élelmességet az osztrák városoktól, pl. Bécsből is. Ott ugyanis magának a városnak vannak iparvállalatai melyek neki jövedelmeznek és csökkentik a pótdóját. Ha Bécs a gázvilágítást a saját hatáskörében kezeli, mi is megtehettük volna ugyan ezt. Mi azonban engedjük, hogy idegenek a kezünket megkössék, s a jövedelmet előlünk elharácsolják. Ott van a villamos. Valyon nem lehetett volna-e a városnak a saját költségére kiépíteni és kezelni? Most nem kellene egy olyan társulatnak a továbbfejlesztésért kunyorálni, melynek se a közszükséglet, se a saját anyagi érdeke iránt kellő érzéke nincsen.

(Folyt. köv.)

jecskével és ábrándos szemekkel, melyek akkorak voltak, mint egy-egy kopek és ez a hosszú idő majdnem észrevétlenül repült el. Ugy növekedett fel, mint az uraságok kedvelt szolgálóinak gyerekei szoktak felnőni. Együtt kényeztették a házikisasszonynyal. Az uraságok unalomból megtanították olvasni, írni, táncolni: de ő akkoriban mitsem törődött a neveléssel. Csak nagy néha, mikor véletlenül találkozott vele a kapuban vagy a lépcsőn, jutott eszébe, hogy ez az ő leánya. Mikor nagyrítván ideje engedte, elmondott vele egy pár imádságot, meg a bibliai történeteket. Oh, akkor még maga is jól ismerte a szentírást! A leánya szívesen hallgatta, bár akkor ő nagyon mogorva, komoly ember volt. Az imádságokat ásitozva mondotta utána, de aztán annál figyelme- sebb lett, mikor virágos nyelvre törekedve, a bibliai történeteket mesélte neki. Ézsau lencsájának históriája. Sodoma pusztulása, a kis József története valóságos izgalomba hozták, ilyenkor kék szeméit tágra nyitva hallgatta a beszédet. . . Aztán, mikor a szolgálatból kilépett és ő a megtakarított pénzén boltott nyitott a faluban, Masutka az uraságokkal Moszkvába utazott.

Halála előtt három évvel fölkereste apját. Alig tudta leányát megismerni. Gyönyörű növésű, fiatal nő volt, előkelő modoru, uri-

asan öltözve. Okosan beszélt, irodalmi nyelven társalgott, szivarozott és délig aludt. Mikor Andreics azt kérdezte tőle, hogy mi a foglalkozása, kihívóan szemébe nézve azt felelte „Színész nő vagyok“ Ez a nyíltság az egykori szolga előtt olybá tünt fel, mint a legnagyobb foku cinizmus. Masutka elkezdet sikereivel és művészetével dicsekedni, de mikor látta, hogy elvörösödik és csudálkozást kifejező mozdulatokat tesz, elhallgatott. Hallgatagon anélkül, hogy egymásra néztek volna, így telt el két hét, mikor aztán leánya elutazott. Mielőtt elutazott volna, arra kérte az atyját, hogy menjen vele a partra sétálni. Bármilyen nehezére is esett, hogy fényes nappal, becsületes emberek szemeláttára leányával, a „semmirevalóval, a színésznővel“ sétálni menjen, teljesítette kérését. . .

„Milyen gyönyörű tájak!“ — szolt elragadtatva séta közben leánya. — „Milyen ösvények és ingoványok! Istenem, milyen szép is az én szülőföldem!“ És ekkor elkezdett sirni.

— Lári-fári — gondolta Andreics, mialatt komor pillantást vetetett a vidékre és sehogy sem osztozott leánya elragadtatásában. — Annyit ér az egész, mint a kecskebak teje.

Leánya azonban sirt, sirt és mohón szivta

kiegyenlítésére kell — egy lakkezipő — kiadás a farsangra!

— És a kis özvegy?

— Helyes — a suszteromnak, jobban mondva a suszteromnének, a ki tudniillik — özvegy!

* * *

— Maga olyan arcot vág, mint egy bölc! Valami nagyon fontos dolgon gondolkozhatik!

— Hát azt hiszi, hogy mindenki tud élni gondolkodás nélkül, mint Ön?

— Csak nem ilyen gorombán! De tulajdonképpen min töri a fejét?

— Hagyjon el, ugy sem tud rajtam segíteni!

— Próbálja meg!

— Már sokakat kérdeztem, senki sem tudja!

— Ah. Hát komoly probléma?

— Meghiszem!

— Nagy dolog?

— És még milyen!

— Igazán kíváncsivá tesz!

— Egy igen tapintatos kérdés!

— Valami különös?

— Nagyon. Tudniillik meg vagyok hiva tha este egy tea szoaréra!

— Na és aztán, mit sóhajtozik akkor annyit?

— Nem tudom, mit vesznek ilyenkor fel inkább, fehér-e, vagy fekete nyakkendőt??

□

A „Szabadság“ mint napilap.

Vezető helyen tudatjuk t. olvasóinkkal, hogy a jövő évnegyed első napjától kezdve napilappá óhajtunk átalakulni. — Lapunk alapítói elfogadták az erre vonatkozó előterjesztést. De minthogy mi subventiót senkitől sem nem kérünk, sem nem fogadunk el, nagyon természetes, hogy mi e

magába a levegőt, mintha érezte volna, hogy nem sokáig fog élni.

Andreics megrázta a fejét, mint a ló, mikor légy csipi meg és elkezdte sűrűn vetni a keresztet, hogy a szomorú emlékeket elűzze.

— Emlékezz meg Uram, elhunyt szolgálódról, Mariról, a szeretőről — mormogta — és bocsásd meg minden bűneit.

Az illetlen szó újra nyelvére jött, de ő észre sem vette; a mi egyszer az ember tudatába befészkelődött, azt Grigory atya prédikáció sem verhetik ki onnan. Makarjevna sóhajtott egyet s csöndesen mormogott valamit. A béna kezű Mitjka gondolatokba mélyedt. A diakonus pedig harsányan énekelte:

Hol nincs nyomor, szenvedés,
Nincs kín és fájdalom. . .

A füstölő edényből kékes füst szállt föl és megfürdött az ablakon át ferdén beszűrődő napsugárban, mely a homályos, üres templomot két részre osztotta. Ugy tetszett, mintha a füsttel együtt az elhunytak lelke s ott lebegne a napsugárban. A füstkarikák, melyek egy gyermek göndör fürteire emlékeztettek, az ablak felé kerengtek, emelkedtek, mintha megijedtek volna attól a fájdalomtól és gyásztól, mely ezeket a szegény lelkeket eltöltötte.

Csehov Antal.

terv megvalósításánál egyedül az előfizető közönség támogatására vagyunk utalva. Lapunk barátai szivesek voltak arra vállalkozni, hogy előfizetőket gyűjtsenek a „Szabadság” számára és e célból gyűjtőleveket bocsájtottunk ki. Arra kérjük tehát t. elvtársainkat és olvasóközönségünket, hogy barátainkat szivesen fogadva, előfizetőink sorába lépni sziveskedjenek. A kért áldozat nagyon csekély és miként a gyűjtő-ívelejteiről is meggyőződhetnek, a jelenlegi előfizetési díjat alig haladja túl, sőt kedvezőbb fizetési feltételeket is biztosít.

Elvtársaink és olvasóközönségünk jóakarától függ tehát célunk megvalósítása, a melylyel pártunk érdekeit is hathatósan kívánjuk előbbre vinni.

— **Királyi kihallgatás.** Ő Felsege a király csütörtökön d. e. általános kihallgatást adott, a melyen *Báró Vay Béla* is megjelent.

— **Alsó-borsodi egyházmegyei főjegyző-választás.** Az alsó-borsodi ref. egyházmegye gyülekezetei *Illyés János* atányi lelkészt eddigi aljegyzőt választották meg főjegyzővé.

— **Áthelyezés.** A m. kir. igazságügyminiszter *Horváth Nándor* illavai kir. országos fegyintézeteki tisztii irnokot, a bírósági irnokok létszámába való beosztás mellett, a miskolczi kir. járásbíróvá helyezte át.

— **Uj ügyvéd.** dr. *Bródy Félix* ügyvédjelölt *Bródy Mór* helybeli volt nagykereskedő fia e napokban a budapesti ügyvéd vizsgáló bizottság előtt az ügyvédi vizsgát sikerrel letette.

— **Hymen.** *Orosz Károly* helybeli kereskedő eljegyezte *Suhajda József* ónodi kereskedő leányát, *Birikét*.

— **Felolvasás.** A Kereskedők és Gazdák Körének sikerült dr. *Pap Dávid* jeles közgazdasági író megnyerni, arra miszerint a körben felolvasást tartson. Dr. *Pap Dávid* e felolvasását f. é. február hó 22-én, vasárnap este 7¹/₂ órakor tartja meg a Kör nagytermében. A kiváló tudós ezuttal a *trustökről* fog előadást tartani. Ezen nagyérdemű előadásra a tagok által bevezetett vendégeket szivesen látják. A felolvasást társas vacsora követi, melyre részvételi jegyek a Kör helyiségében kaphatók.

— **A miskolczi izr. egyesület ipartársulat** e napokban tartotta 67-iki rendes közgyűlést, melyen a múlt évi zárszámadásokat tudomásul vették és az előjárásnak a felmentványt megadták. *Strausz Ignác* társulati titkár az előjárás 3 évi mondátumának letelte alkalmából a társulat három évi működésének jelentését olvasta fel, a mely után megejtették a tisztújítást. A társulat elnöke újból *Pick Jakab* lett, alelnöke pedig *Wächter Adolf*.

— **Virillsek képviselői.** A kedden megtartott városi közgyűlésen a polgármester a következő virillis-joggal bírók képviselőit jelentette be: Miskolczi takarékpénztár *Nagy Ignác*ot. Özv. *Kun Kálmán* dr. *Kun József*et. Özv. *Kun Jánosné Nagy Gyulát*. Özv. *Holländer Edéné Grünwald Jakab*ot. Miskolczi Hitelintézet *Sassy Istvánt*. Üzletvezetőség

Görgey Lászlót. Miskolczi izr. hitközség dr. *Spira Salamont*. Özv. *Dálnoki Nagy Barnáné Soltész Nagy Kálmánt*. Meősz *Frigyest* dr. *Glós Károlynét*. Miskolczi ev. ref. egyház *Szathmáry Józsefet*. Borsod-miskolczi Gözmalom dr. *Holländer Gusztávot*. Minorita rendház *Bajay Armondot*. Miskolczi ág. ev. egyház: *Kulcsár Károlyt*. Államvasuti betegs. *Stankovics Miklóst*. Özv. *Markó Lászlóné Ujházy Kálmánt*.

— **A harmadik főispáni ebéden.** a következők voltak hivatalosok: *Blazsejovszky Ferencz* apátplébános, dr. *Szabó Gyula* kir. tanácsos, *Kedves István* kir. tanácsos, pénzügyigazgató, *Losonczy István* kir. járásbíró, *Raisz Ernő* kir. főmérnök, *Szepessy Gábor* csendőrszázados, *Koos Soma* kereskedelmi tanácsos, *Scaffka Pál* közjegyző dr. *Kun József* városi főjegyző, *Bóka Ede* dohányfelügyelő, *Répászy Béla* főispáni titkár.

— **A Kereskedők és Gazdák köre** harmadik évi rendes közgyűlést f. évi február hó 22-én vasárnap d. e. 11 órakor a Seper-száló emeleti nagytermében levő helyiségben a következő napirenddel tartja meg: 1. A választmány jelentése az 1902. évről. 2. Az 1902. évi zárószámadás. 3. 1903. évi költségvetés megállapítása. 4. Elnök, két alelnök, titkár, igazgató, pénztáros, huszonegy választmányi tag és négy számvizsgáló választása. 5. Netáni indítványok. (A közgyűlésen csak azok az indítványok tárgyalhatók, melyek a közgyűlést előzőleg legalább nyolcz nappal, írásban az elnökhöz benyújtottak. A közgyűlés napján este 7 és fél órakor a Seper-száló emeleti nagytermében társas-vacsora lesz. Részvételi jegy ára 4 korona. Tagok által bevezetett vendégeket szivesen látnak.

— **Jótekonysági hangverseny.** Az „Erzsébet örökimádási templom” borsodvármegyei gyűjtő bizottság a templom alap javára, *Lányi Ernő* a miskolczi zenede igazgatójának vezetése alatt Miskolczon 1903. február hó 22-én a mindszei rom. kath. plébánia templomban nagy templomi hangversenyt rendez. Hely-árak: Ülőhely a szentélyben 3 kor., Ülőhely a templom hajójában 2 kor., Állóhely 1 kor. Jegyek előre válthatók: *Ferenczi, László és Vadász* urak könyvkereskedésében. A hangverseny kezdete d. u. fél 6 órskor. A hangversenyen *Lányi Ernő* zenedei igazgatón kívül részt vesz *Zofáhl Juliska* és *Recht Sándor* is.

— **A borsod-miskolczi gözmalom részvény társaság** 1903-évi márczius hó 8-án d. e. 11¹/₂ órakor Miskolczon a gözmalom telepén rendes évi közgyűlést tart, melynek tárgyszorozata a következők. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság évi jelentésének tárgyalása, a nyereség felosztása iránti intézkedés, az igazgatóság és a felügyelőbizottság felmentése iránti határozat. 2.) a felügyelőbizottság tagjainak választása.

— **A szinügyi bizottság ülése.** A miskolczi szinügyi bizottság szerdán délután dr. *Tarnay Gyula* vezérigazgató elnöke alatt ülést tartott. Az ülésen a vezérigazgató bejelentette, hogy a szinikerület választmánya által igazgatónak *Németh József* lett megválasztva, s hogy az új szinigazgató a biztosítékot készpénzben letette, hogy a szerződési feltételeknek megfelelő anyagi garanciákat kimutatta és hogy a kerületi választmánnyal megkötött szerződést aláírta. Ezután a bizottság a téli szini idényre vagyis a miskolczi színház bérletére vonatkozólag megkötendő szerződés tervezetét tárgyalta, mely újabb, a szinügy előnyeire szolgáló intézkedéseket is tartalmaz. A díszítők díjazását ugyanis összesen mintegy 2600 kor. költséggel a bizottság viseli, a szinigazgató azonban a díszítőket ellenőrizni azok felett felügyeletet gyakorolni köteles. Világítási átalány címén a szinigazgató 800 koronát kap és biztosítottik részére azon összeg, mely a város által adományozott 6000 koronából, a fent kimutatott 3400 kor., valamint a pótepitkezésre felvett és még utólagosan

netalán szükséglenő kamatok fedezése után fenmarad. A vasárnap délutáni előadások engedélyezve lettek, valamint engedélyezve lett hétköznapokon a délutáni ifjúsági előadás is. Az eddigi három sor helyett négy sor lesz 2 korona 40 filléres első rendű támlásszék, az *idénybérletnél pedig nem 10, hanem 20 bérletszűnetes előadás* engedélyezett. A vilányvilágítás berendezése ügyében a lépések megtették s az ügy már a legközelebbi napokban véglegesen elintézhető lesz. *Szalkay Lajos* szinigazgató kérelmére a tulajdonát képező egyes díszleteket, a melyek szükségesek az igazgatóság méltányos árban átveszi. Végül elengedték *Szalkay Lajos* szinigazgatónak a szerződésből kifolyólag egy szinielőadás megváltásaként fizetendő 100 koronát és a folyó év február 1-től kezdve a szinidény végéig az estéknél fizetendő 12 kor. és így összesen mintegy 760 kor. díjösszeg befizetését.

— **Nemes adomány.** Az ev. ref. főgimnáziumban a szabadsági rajzjutalmak alapjának növelésére újabban 30 koronát adományozott *Koch Károly* építőmester ter ur. A nemes példát melegen ajánljuk a tehetős és művelt közönség figyelmébe.

— **A miskolczi ipartestület** tegnap pénteken este 7 és fél órakor az ipartestület tanácstermében igazgatósági ülést tartott a következő tárgyszorozattal 1. Elnöki bejelentések. 2. Könyvelő házi jelentése. 3. Borsodmegye alispánjának átirata az „Erzsébet” közkórház számlái tárgyában. 4. A városi tanács átirata a betegsegélyző pénztár által áttett hátralék kimutatása tárgyában. 5. Az „Erzsébet” közkórház IV-i kiévnegyed számlája. 6. Gyógytári gyógyviz és egyéb számlák. 7. Holczler Zoltán kérvénye táppénz kiutalása tárgyában. 8. Esetleges indítványok.

— **Dankó Pista dalai.** A nagy beteg szegedi zeneköltő a következő előfizetési felhívás közzétételére kért fel bennünket: Hogy betegségem alatt felmerülő költségeimet fedehessem, 50 dalomat összeválogattam és ki fogom adni még február hó folyamán egy kötetben. Beteg vagyok; a kiadással járó fáradozást nem bírom, tehát *Nádor Kálmánt*, első magyar dalkiadót bízom meg dalkötetem kiadásának a rendezésével: dalaim az ő bizományában jelennek meg. Nagyon kérem Szerkesztő Urat, méltóztassék b. lapjában dalkötetemről néhány sorban megemlékezni.

— A kötet ára 4 korona lesz. A megrendelések bizományosomhoz, *Nádor Kálmán* zeneműkiadóhoz, IV., Károly-körut 8. sz. járási küldendők. Budapesten február hóban aláíratos szolgálja *Dankó Pista*.

— **Estély.** A miskolczi demokrata kör ma szombaton, a Széchenyi szálló emeleti helyiségében estélyt rendez, melyen tagok által bevezetett vendégeket szivesen látnak. Külön meghívókat nem bocsátanak ki.

— **A ragále bizottság ülése.** Miskolczi város ragále bizottsága folyó hó 16-án vasárnap délután 4 órakor a városháza nagytermében ülést tart.

— **Az illeték.** A belügyminiszter elrendelte, hogy a városok a vállalkozókkal kötött szerződésben ne kívánják az illetékeknek befizetését, hanem kötelezzék a vállalkozót, hogy az illetékeket a szerződésre ragasztott bélyegekkel rójják le.

— **Verekedő rikkancsok.** Tegnapelőtt este felé a rikkancsok szokott hangos kiáltásába egy rikkancs-jaj is vegyült. Két rikkancs gyerek veszekedett, majd verekedett s a verekedés vége természetesen az lett, hogy az egyik a másiknak betörte a fejét. A harcias rikkancs, kit egy rendőr kísért be a kapitánysághoz, megkapta méltó büntetését, a mely bizonyára kedvét fogja szegni az ifjunak attól, hogy pajtását megsebezze.

— **Betörés.** Weisz Márton szeles-utczai szatócs üzletének falát az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek betörték, az üzletbe behatoltak, s onnét különféle dobány- és italműveket elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Lámpagáz-mérgezés** Különös eset történt a minap a pásztói vasúti állomáson. A lámpa tökéletlen égéséből származó gáz-termekek csaknem megölték két embert. Szabó János és Hugnyadi János máházók a máhászobában szundikáltak. Érezték, hogy a lámpa füstöl és sajátságos szagot áraszt, de azért nyugodtan elaludtak. Később Szabó felébredt a vonat zakatolására. Igen rosszul érezte magát. Társának is szólt, de ez nem válaszolt. Költögetni kezdte, de meg sem mozdult. Szerencsére Szabóban volt annyi erő még, hogy — bár kábultan — magát és társát a szabadba vonzsolhatta. A friss levegőn csakhamar mindketten magukhoz tértek s így nagyobb szerencsétlenség nem történt.

Igen alkalmas utazásoknál.
Rövid használat után nélkülözhetetlen.
Egészségügyi hatóság által megvizsgálva.
Bizonyítványt kelt Bécsben,
1887. júl. 3-án.

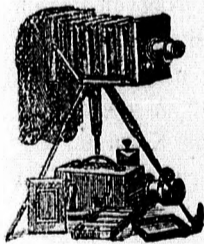
Kalodont
nékülözhetetlen
fogtisztító-szer.

A fogak tisztántartásához csupán szájrizek nem elégségesek. A foghúson mindig ujjal keletkező ártalmas anyagok eltávolítása csakis mechanikus tisztítással kapcsolatban egy frissítő és antiszeptikus ható fogtisztító-szerrel sikerülhet, minőnek a „Kalodont” már az összes kulturállamokban a legsikeresebb használatra bizonyult.

Dunky fivérek

es. és kir. udvari fényképészeknél

Miskolcz, Városháztér 20.

művészi kivitelű
fényképek készülnek.

Mindennap este 6 óráig.

(Ha sötét van, műfénynél.)

Műkedvelők részére friss
vegyszerek és száraz leme-
zek kaphatók.

MULATSÁGOK.

* **A daláregylet estélye.** Minél inkább közelg a miskolci koszorus daláregylet által február 17-én megtartandó nagyszabású tréfa estélye ideje, annál lázasabb érdeklődés nyilvánul az iránt a művelt társadalom minden rétegében.

Az a lankadást nem ismerő igyekezett és szorgalom, melyet koszorus dalegyletünk tagjai az estély sikere érdekében hetek óta kifejtének, már maga megérdemli, hogy a művelt közönség a legtömegesebb megjelenésével honorálja ennek a lelkes és igazán nélkülözhetetlen testületnek igyekezetét, mely mint fontos közművelődési tényező mindennütt ott van, a hol hazafiság, társadalmi jótekonyság terén áldozni kell.

Főit tehát városunk apraja-nagyja, — február 17-ike nevezetes és nagy napja leendő Miskolcz városnak, — mert akkor

döntetnek ki a Korona fényes táncztermének hatalmas falai, kicsinynek és kevésnek bizonyulván a tenger közönség befogadására, mely ötszörös, tízszeres árat ígér a belépti jegyekért, csakhogy bejuthasson.

* **Az ág. ev. nőegylet tea-estélye.** A farsang legfényesebb és legsikerültebb mulatsága minden évben az ág. ev. nőegylet tea-estélye. Az lesz bizonyára az idén is. A nőegylet fáradhatatlan elnöknője dr. Markó Lászlóné már összehívta a választmányt az estély előkészítése végett, a melyen elhatározták, hogy ez évben a tea-estély hangversenyyel lesz egybekötve. A hangverseny műsora még nincs végleg megállapítva, de azt előre eláruljuk, hogy azon *Kedves Stefike* és *Kozma Edith* urhölgyek is részt vesznek s hogy 12 hölgy jelmezben és szavalattal a 12 hónapot fogja élőképben ábrázolni. Az estély a „Korona” szálloda összes termeiben márczius hó 7-én fog megtartatni.

* **A jelmezes bohóc-estély,** melyről egyik multi számunkban megemlékeztünk, s melyet a Tisztviselő-kör márczius elsején, a Körön rendez, már a nyilvánosság elé került, a mennyiben a több 1000-nyi meghívók szétküldése kezdetét vette. A meghívó tartalma után jósolhatjuk, hogy ilyen mulatságban városunk közönségének még nem volt része és hogy ez estély fényes sikerrel fog záródni. Alábbiakban közöljük a meghívó szövegét:

Dr. *Tarnay Gyuláné, Stankovits Miklósné* és *Kedves Istvánné* urnők védnöksége mellett a folyó 1903. évi márczius hó elsején jelmezes-bohócestélyt tartunk, melyre kedves családjával együtt ezennel tisztelettel meghívjuk. Miskolcz, 1903. évi február hó, A Miskolci Tisztviselők Köre.

Műsor: 1. Mesterdalmokok. Nagy opera. *Irta Wagner Richárd.* Előadják a miskolci tisztviselők Körének összes tisztviselői és választmányi tagjai. A duettet éneklék: ** és ** *Karnagy: *.* (Komoly szám)

2. A bohócok felvonulása.

3. Acrobata, tornászok, zenebohócok és állatidomítók együttes föllépte. Egy idomított jeges medve felvezetése a magas iskola szerint. A lefűzött erőművészek. A sörös kancsók mint aeol harfák. Egy rettenhetetlen favágó és az örült köszörős. Disznóölés a színpadon. (Szakasztott mása a spanyol bikaviadaloknak.) Egy mumia a Nabukodonozor idejéből. (700 éves.) Tókió, a budapesti Szent-István díj és az angol derby nyertesének elővezetése (a walesi herceg tenyészetéből). Rendkívül érdekes és idegizgató szám.

4. A Barrasson nővérek. (Diskrét szám.)

5. Gyorsrajzolók és történelmi arczképcsarnok. Városunk nagyjainak megörökítése.

6. Kuplák. Előadja: *Ricotti di Terracotta* Idália urnő. A zenét szolgáltatja a budakeszi sváb banda, mely ezuttal lép fel először és utóljára városunkban.

7. Ben Ali Abdulah. Kelet-India csillaga, a bűvészek királya, a leghíresebb szellemidéző és gondolatolvasó, még itt soha nem látott mutatványai.

8. A marokkói szultán fölvonulása 12 fehér elefánton, fényes kísérettel.

* **Az országos pinczér-egyesület** miskolci választmánya f. évi márczius hó 10-én a „Korona” szálloda dísztermében nagyszabású tánczestélyt rendez, melynek tiszta jövedelme a helyben felállítandó pinczér szakiskola céljaira fog fordítatni. A tánczestély sikere érdekében a rendezőség nagyban buzgólkodik s tekintettel arra is, hogy azon, a főváros s az ország legkiválóbb vendéglősei meg fognak jelenni, a tánczestély fényesnek ígérkezik.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színház.

Heti műsor:

Szombat: „Pogány Gábor” színmű. Ujdonság.
Vasárnap: délután: „Ördög mátkája.”
este: „Árendás zsidó” népszínmű.

A csodaember. Milyen kitűnő érzékkel bír a miskolci közönség, bizonyítja a szerdai üres ház, a mikor annak daczára, hogy premier volt, a színház félig sem telt meg.

Goldfaden keleti operájának „*Rabbi Joselman*”-nak nem előlegezte a közönség a bizalmat és helyesen. Ilyen üres, semmitmondó darab régen került színre színpadunkon. Járkálnak, mozognak benne az emberek, de hogy miért, azt senki sem tudja. Mind a négy felvonás négy különböző esetet tár elénk, egyiknek a másikához csupán annyi köze van, hogy ugyanazok a szereplők s hogy valahányszor baj van, „*Rabbi Joselman*” a csoda ember megjelenik s elzengi, hogy „*győzött az igazság*”. Csak az nem szép a csodaembertől, hogy minden csodatettét a színpad hátterében viszi véghez s hozzánk már a kész igazsággal jön. Vajjon akkor is az igazság győz, amikor a rabbi a váltót átadja a bírónak, ki ennek fejében a foglyokat szabadon bocsátja? Ez talán még sem az „*igazság*.” No de ne feszegezzük tovább, hanem mondjuk ki, hogy ezt a darabot azért kellett nekünk bevenni, mert magyar színre *Kövessy* alkalmazta.

A zenéje nem sokkal különb a szövegénél. Zsoltárszerű énekek tömkelege kíséri egymást s igen gyakran emlékeztet „*Szulamitra*.”

Az előadás lassan, vontatottan ment. A bájos szubrett, *Haller Irma* drámai énekesnőnek volt kénytelen beállni s jólehet „*Sarah*” szerepe nem megfelelő egyéniségének, mindazonáltal jól játszott és szépen énekelt, nemkülönben *Horváth* (Rabbi Joselman) is. *Csebregh* kis énekpartiját csengő hangon énekelte, de alakítása éppenséggel nem zsidó fiatal ember volt. Megdicsérjük még *Marosit*, a ki elég kellemes baritonjával feltűnést keltett. Egyeseknek kicsiny szerepe, másikkának játéka olyan volt, hogy azokról nem is szólunk.

Csütörtökön üres ház előtt megismételték s valószínűleg utóljára adták „*a csodaember*”-t. Tegnap este a „*A doktor ur*” került színre.

(F—s)

A jövő évi szubrett primadonna. Mint egy fővárosi színházi lapból értesülünk, *Németh József* a miskolci színház új igazgatója *Dóry Margitot*, a Népszínház jeles énekesnőjét társulatához szerződtette.

Színész-képviselők. A folyó évi márczius hó 10-én kezdődő országos színész egyesületi közgyűlésre a miskolci színtársulat *Rajs Ödönt, Hetényi Elemért* és *Hidvéghy Ernőt* választotta meg képviselővé.

L. Kovács Laura, a kiváló recitátornő tegnap délután az ev. ref. főgimnáziumban előadást tartott. Programja a legkiválóbb magyar, német, olasz és francia költők műveiből van összeállítva. Az élvezetes és tanulmányos előadást *L. Kovács Laura* ma a felső kereskemi iskolában megismétli, felhívjuk arra a közönség figyelmét.

CSARNOK.

Bolond história,

melyben egy urról lesz szó, ki nem azt vette el feleségül, akit megakart kérni.

III.

Váry Ferkóra rossz napok jártak, félig-meddig eljegyeztették vele, kit nem szeretett, az imádott Terézt pedig három hétre a vele törtétek után megkérte és el is röpitette egy gazdag földbirtokos.

Feri vigasztalhatlan volt. . .

De azért a Teréz eltávozása után is el látogatott a Donáthék házához, valami vonta oda. Tán a Teréz emléke. . .

Hetek multak, hónapok multak és még mindig eljárt oda, kezdetben maga sem tudta miért. Sokáig fájt a szive a szép Terézért. A bátyja egyre biztatta, vigasztalta a jó fut. Végre beállt szívében az a fásult állapot, mely a reménytelen szerelem halálát bejelenti. És Feri még ezután is eljárt Donáth kapitányékhoz. És . . . és . . . kezdte egy idő óta észrevenni, hogy Fanni is része van az odamenetelésben. Tudja Isten, mintha e mellett a kedves, okos, vidám gyermek mellett már nem is fájna olyan nagyon az ember szive!

Feri hogyan, hogyan nem, de egyszer azon érte magát, hogy Teréznek a képe elmosódott a szívében; a Fannié valami melegséggel együtt, elfoglalta ott a trónt.

Mikor a félesztendei terminus végéhez közeledett Feri, önmaga előtt már bevallotta, hogy Fanni nélkül nagyon üres volna neki az élet. Pedig hát szerelemről a megkérés után egymás között soha egy szót sem szóltak.

Feri elhatározta, hogy most már ő maga kéri meg a Fanni kezét. A bátortalan fiúnak merszet adott a remény, s kezdett a leánya előtt a szívről beszélni. Emez szótlanul hallgatta, semmi megjegyzést nem tett reá.

Ferit elfogta a félelem. „Boldog Isten, mi lesz velem!” Hátha — gondolta magában — ez a leány most, a mikor én már fülíg szerelmes lettem bele, azzal áll elő, hogy nem szeret. . .

Az utolsó napok közeledtével a mi Ferink nyugtalansága a tetőpontra hágott. Kocsira ültek a bátyjával és Donáthékhoz hajtottak. Feri azzal az erős elhatározással indult utnak, hogy ha török szakad, ma dülöre viszi a dolgot. Megérkeztek Donáthékhoz. Mig a többiek beszélgettek, a mi Ferink oda ült Fanni mellé és minden bátorságát összeszedte, szinte érdekelve szólt hozzá:

— Kedves Fanni! a félesztendő elteit, szóljon, remélhetek-e?

Könyörgés és remény, minden, minden érzélem visszatükröződött a jó fiu arcán.

Fanni nem szólt, csak kezét nyújtotta az útnak, de abból a jóságos, biztató tekintetből kiérezte ez a saját boldogságát. . .

Késő este a kocsi két boldog embert röpitett haza Donáthéktól. Barabás talán inkább örült az öcsce szerencsésén, mint ő maga.

IV.

Évek multak el. Váry Ferencz boldog családapa lett, zavartalan, békés otthonában, boldog családi körben észre sem vette, hogy

tűnnek az évek. Felesége neki és gyermekeinek élt egészen. Keveset tudott a világróluk, de hát az ilyen emberek a legboldogabbak, mert az igazi boldogság nem szorul a világ zajára.

Ellenben Terézről annál többet tudott és beszélt a világ. Az udvarlók férjhezmenetele után is csak úgy zsongtak körülte, mint előbb. A huszártisztek mindennaposak voltak a házában.

Egy szép napon megszökött Teréz egy huszártiszttel. Az öreg Barabás véletlenül éppen az öcscsénél volt, mikor ezt a hírt odahozták.

— Te Feri, szólt az öreg, emlékszel-e, volt idő, mikor mindenre képes lettél volna ezért a Terézért. . . Mit gondolsz a mostani eszeddel, jó lett volna ő neked?

Feri elgondolkozott és így szólt:

— Igazad volt bátyám, mégis te tudtad legjobban, hogy a kettő közül melyik termett nekem. △

(Vége.)

Felhívás.

A védtörvény-utasítás 32. szakasza alapján felhívom az 1882-ik évben született s a folyó évben I-ső korosztályba tartozó Miskolc városi illetőségű védköteleseket, hogy a folyó évi-február hó 15-én d. e. pont 9 órákor tartandó sorshuzáson a városi katonai ügyosztályban jelenjenek meg, esetleg a megjelenésben gátolva levők helyett az általok arra megbízottak is huzhatnak sorsszámot.

Arról is értesítem az érdekelteket, hogy a kik mint egyéves önkéntes, családfenntartó, öröklött mezei gazda, papnövendék vagy tanító, a védtörvény 25., 31., 32., 33., vagy 34. §-ai alapján igényvel bírnak valamely kedvezményre ez iránti kérvényeiket hivatalomhoz címezve legkésőbb folyó évi február hó végéig adják be.

A sorozás alá jövő hadkötelesek korosztályonkénti lajstroma s a fel nem található védkötelesek névjegyzéke összeállított, azok a hivatalos órák alatt a katonai-ügyosztályban megtekinthetők, esetleges észrevételét mindenki megteheti ellene.

Miskolcson, 1903. évi febr. 5-én.

Lukács, r.-kapitány.

Adófizetés iránti felhívás!

Az 1883. évi XLIV. t.-cz. 39. és 40-ik §-ai értelmében az egyenes adók mindenkor az évnegyed közepéig fizetendők. Felhivatnak tehát mindazon adófizetők, kik f. év I-ső negyedére esedékes állami, községi utadó tartozásaikat ez ideig le nem rótták, hogy ebbeli kötelezettségöknek 8 nap alatt annyival inkább igyekezzenek eleget tenni, mivel ellenesetben a fent idézett t.-cz. 55. és 56-ik §-ai alapján ellenök a zálogolási eljárás fog alkalmaztatni.

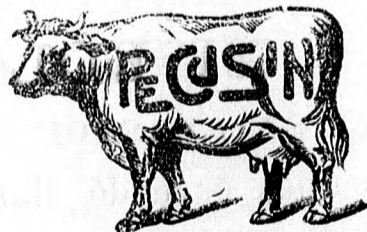
Miskolc, 1903. február hó 7.

Miskolc város adópenztári hivatala.

Kitűnő

sertéshizlaló szer;

kiváló hizlaló szer.

Takarmányótlék minden háziállat részére: ló, bika, ökör, tehén, boryu, birka, sertés, kecske és szamárr, kutya, liba, kacsa és minden fajtájú tyukok részére.

1/2 kilós csomag 1 korona.

4 próbacsomag franko 4 kor.

Hizlaló szer gyár

BÉCS

IX/2. Bleichergasse 6.

Raktár Miskolcson

Dr. Resofszyk Emil gyógyszerésznél és Schwartz Edénél.

Nézzük mi van itt! Itt a téli szezon!

— Nézd barátom, mily olcsó egy öltő férfi ruha-tisztítás. Ezelőtt 2 frt 50 kr. volt, most 1 frt 30 kr. 1 nadrág ezelőtt 60 kr., most 40 és 50 kr. 1 kabát 70 és 60 kr. finom levasalással. 1 öltő női ruha 1 frt 30 és 1 frt 50 kr., és az előnye, hogy a ruhát nem kell széjjel bontani.

— Ez igazán nagyszerű! Minden varrás meg van kímélve. És meddig tart ez az olcsóság Pajtaskám?

— Deczember 15-től márczius 15-ig.

De még meg sem néztük, melyik gyárosnál.

GIRET BÉLA

gőzerőre berendezett mű-selyemfestő- és vegyeszeti tisztítóház, Rákóczy-u. 3. Miskolcson.

Olcsó házak!

Ujváros-utca 4. sz. Szatócs-utca 3. sz.
Geró- „ 7. sz. Tetemvár-tér 15. sz.

10—20 százalékot jövedelmező házak igen jutányosan

szabad kézből eladók.

Értekezhetni Zárda-utca 16. sz. a. a tulajdonossal

Telefon 97. sz.

Telefon 97. sz.

Hirdetmény.

Az előrehaladott téli idény és szénátvételi kötelezettségeim folytán áraitam a lehetőségig **szállítom le** és pedig métermázsánként számítva:

Szendrói darabos	---	---	---	90 f
Salgótarjáni I. minőségű	---	---	---	2 K — f
II. „	---	---	---	1 K 60 f
Kisterennei, szép darabos	---	---	---	1 K 90 f
Elsőrendű porosz salon szén	---	---	---	3 K 20 f
Porosz, kétszer mosott kovácsszén	---	---	---	3 K 20 f

Házhoz szállítás 100 kg. 16 fill. Kocsirakományok legolcsóbb bányá-árakban.

EMÓDI JÓZSEF

Vay-ut 1. szám. Feuerstein Márkus-féle gabona-udvar.

Meghívás

a Borsod-Miskolczi Gőzmalom Részvénytársaságnak

1903. évi márczius hó 8-án d. e. 11^{1/2} órakor

Miskolczon, a gőzmalom telepén tartandó

rendes közgyűlésére.

Tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentésének tárgyalása, a nyereség felosztása iránti intézkedés, az igazgatóság és a felügyelő-bizottság felmentése iránti határozat.

2. A felügyelő-bizottság tagjainak választása.

Az 1902. évre vonatkozó igazgatósági jelentés és a felügyelő bizottság által megvizsgált mérleg 1903. évi február 20-tól kezdve a részvénytársaság miskolczi irodájában közzétételik.

Miskolcz, 1903. évi január hó 22-én.

Az igazgatóság.

A közgyűlésen résztvenni kívánó részvényesek felkértenek, részvényeiket az az alapszabályok 19. §-a értelmében 1903. évi márczius hó 5-ig bezárólag Miskolczon a társaság pénztáránál vagy a Miskolczi Takarékpénztárnál, Budapesten a „Hazai-bank” részvénytársaságnál elismervény ellenében letéteményezni.

Kivonat az alapszabályokból: 19. §. A közgyűlésen szavazati joggal csak azon részvényes bír, ki részvényeit legalább 14 nappal a közgyűlés előtt a társaság könyvébe nevére átíratta és részvényeit a még nem esedékes szelvényekkel együtt legalább három nappal a közgyűlés előtt az igazgatóság által meghatározott és a meghívóban közzétett helyeken vagy pedig a társaság pénztáránál letéteményezte. Ily részvényesek minden öket tulajdonilag illető részvény után egy szavazattal bírnak.

Hirdetések

a „Szabadság részére”

jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban.

Csak azon készítményeim valódiak, melyek védjeggyel vannak ellátva.

RÁCZ JENŐ gyógyszerésznél

MISKOLCZON,

„AZ ARANY SZARVASHOZ” címzett gyógyszerertárában

kaphatók 15 év óta közkeveltségnek örvendő alatt elősorolt saját készítményei:

- Iris virágarozkenőcs.** Számos hölgy áldja jó hatását — szeplőpuhaságot ad, teljesen ártalmatlan szer, az arcot a redőktől késő korig megóvjá, egy tégely 1 kor. Hozzá Iris balsam szappan, 1 db. ára 70 fill. Hozzá Vénus arozpor, fehér, rózsá és crém színekben, 1 kis doboz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.
- Pyrethro Salicyl szájessentia** néhány cseppel egyszeri száj-öblögető vízbe, kellemes szájízű kölcsönöz, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti, — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér. Hozzá (Pyrethro) növény fogpor, mely a fogakat desinfiálja és fehérré takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájszereimet nem használták és fogfájás van, ajánlatik a kitűnő jó hatású (Pyrethro) sveiczi fogcsepp. 1 üveg ára 50 fillér.
- Hajerősítő (balsam) essentia.** Dr. Hebra híres bécsi egyetem tanár előírása szerint készítve a hajhullást és fejbőr korpásodást megátolja, valamint egyéb fejbőrbetegségtől megóv és kellemes illatánál fogva szívesen alkalmaztatik. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.
- Rác Jenő keleti „Balsam bajuszpedróje”** soha meg nem meg nem avasodó, zsirmentes balsamokból készítve, igen kellemes illatu, minden bajuszszinhez alkalmazható. 1 kis doboz ára 30 fillér. 1 nagy doboz 50 fillér.
- Cannabin** (tyukszembalsam), biztos hatású és legkényelmesebben alkalmazható szer a tyukszemek és bőrkeményedések és sömörök kiirtására. 1 üveg ára 70 fillér.

Forgalomban van és közmegelegedéssel használják a

Lábizzadás ellen Salicyl Dermassant port. 1 doboz ára 1 korona.
Szőrvesztőnek Depillatoriumot. 1 üveg 1 korona.
Rüh (rühátka ellen) Naphtol kenőcs. 1 kis tégely 1 korona, — nagy 3 korona.
Köszvény ellen I—II. számú Tengeri kőszvény olaj, 1 üveg ára 1 K.

Migrain, főfájás, nátha ellen bedörzsölő és szazoló szer, Jasmin aether 1 üveg 80 fillér.
Fagyás ellen Északi dr. Kepes fagykenőcs. 1 tégely 1 korona.
Hajfestésre Orientin, 2 üveg 3 korona. Világosabb színre 1 üveg 2 korona.

Ugy az elősorolt, mint egyéb készítményeimhez utasítás mellékelve van; kívánatra részletes árjegyzék utasításokkal megküldetik **Csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva.** A drága külföldi hasonszereket, úgy mennyiségileg, mint minőségileg és olcsóságukkal fölülmulják; úgy, hogy általános házi szerek gyánánt legjobban alkalmazhatók.

Főraktár: Budapesten **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerertára, Király-utca 12. szám.

Rendelési cím: **Rác Jenő** gyógyszerész Miskolczon.